

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دانشگاه علامه طباطبائی

دانشکده حقوق و علوم سیاسی

موضوع پایان نامه :

تحول اندیشه اخوان المسلمین

۱۹۸ - ۲۰۰۷

استاد راهنما :

جناب آقای دکتر محمد باقر خرمشاد

استاد مشاور :

جناب آقای دکتر مصطفی کواکبیان

۱۳۸۷ / ۳ / ۲۸

نگارش :

مصطفی جوهر کش

پایان نامه جهت دریافت درجه کارشناسی ارشد

رشته : اندیشه سیاسی در اسلام

سال تحصیلی ۱۳۸۶

۱۰۵۷۷۸

فهرست مطالب

عنوان

صفحه

مقدمه

.....	
.....	
.....	
.....	۱

فصل اول کلیات تحقیق

.....	
.....	
.....	۲

(۱) طرح مسأله

.....	
.....	
.....	۶

(۲) سؤال تحقیق

.....	
.....	
.....	۷

(۳) فرضیه

.....	
.....	
.....	
.....	۷

(۴) روش تحقیق

.....	
.....	
.....	۷

(۵) تعریف مفاهیم

.....
.....

۸.....

(۶) اهمیت و ارزش تحقیق

.....
.....

۹.....

(۷) اهداف تحقیق

.....
.....

۹.....

(۸) سابقه پژوهش

.....
.....
.....

۹.....

(۹) مشکلات و موانع تحقیق

.....
.....

۱۱.....

(۱۰) سازماندهی تحقیق

.....
.....

۱۲.....

فصل دوم : بنیاد های فکری اخوان المسلمین در
آغاز

.....

۱۳.....

(۱) پیدایش و گسترش اخوان المسلمین

.....

.....

۱۴.....

(۲) نگاهی به اندیشه های اسلامی در زمان حسن

البناء

.....

۱۷.....

(۳) علل عقب ماندگی و انحطاط جهان اسلام از

دیدگاه البناء

.....

۱۹.....

(۴) جمع بندی عقاید حسن البناء

.....

.....

۲۱.....

(۵) علت موفقیت و گسترش اخوان در دهه ی ۳۰ و

۴۰ میلادی

.....
.....
.....

... ۵۶

۱) جریانات اسلامی رادیکال مصر پس از سید قطب

.....

..... ۵۷

الف- جماعه المفاصله الكامله (طرفداران جدایی

کامل)

.....

..... ۵۸

ب- جماعه العزله الشعوریه (انجمن جدایی

معنوی)

.....

..... ۶۴

۱-ب-۱ گروه آکادمی ارتش

.....

.....

..... ۶۵

۱-ب-۲- سازمان الجهاد

.....

۹) اخوان نوین و تشکیل حکومت

.....

.....

۱۳۸

۱۰) اخوان نوین و تقریب مذاهب

.....

.....

۱۳۹

۱۱) تفاوت های اخوان قدیم و نوین در مورد

دشمنان

.....

۱۴۰

۱۲) جمع بندی فصل

.....

.....

۱۴۵

فصل ششم : جدید ترین دیدگاهها و اندیشه های

اخوان (اخوان

نوین) ۱۴۶

۱) اخوان و اقلیت های دینی

.....

.....

۱۵۲

۲) دیدگاه‌های اخوان در مورد حکومت و جامعه

.....
.....

۱۵۶

۳) اخوان و اندیشه‌های آنها در مورد زن

.....
.....

۱۶۱

۴) اخوان و اپوزیسیون

.....
.....

۱۶۵

۵) اخوان و بنیادگرایی

.....
.....

۱۷۱

۶) اخوان و تبادل قدرت

.....
.....

۱۷۵

۷) اندیشه اخوان المسلمین در مورد

..... خلافت

منابع و مأخذ

.....
.....
.....

۲۱۶.....

من لم یشکر المخلوق و من لم یشکر الخالق

اکنون که به یاری خداوند پس از گذشت یک سال و اندی این رساله به پایان رسید
جای دارد از همه کسانی که مرا در اتمام این تحقیق یاری کرده اند ، تشکر شود .

خصوصاً از استاد راهنما جناب آقای دکتر محمد باقر خرمشاد که علیرغم بار سنگین
مسئولیت اجرایی و علمی کمال مساعدت و راهنمایی را با اینجانب داشتند ، نهایت
سپاس و امتنان را نسبت به ایشان دارم .

از استاد مشاور جناب آقای دکتر مصطفی کواکبیان که در مورد این پایان نامه
زحمات زیادی را متحمل شده اند صمیمانه سپاسگزارم .

در پایان از همسر و دو فرزندم در مدتی که بنده مشغول مطالعه و گرد آوری این
پژوهش بودم و آنها از خود تحمل و گذشت نشان دادند تشکر می کنم .

چکیده :

اندیشه سیاسی و اجتماعی اخوان المسلمین از آغاز تا کنون دارای فراز و نشیب هایی بوده است . مواضع متضاد برخی از رهبران و شاخه های متنوع این جمعیت نشان از این سیر تحولات دارد . در این پژوهش ابتدا به بنیاد های فکری حسن البناء مرشد عام اخوان در آغاز اشاره شده است و سپس جریان های فکری رادیکال و محافظه کار و تأثیرات آن بر این جنبش مورد بررسی قرار گرفته است . در پایان جدید ترین تحولات صورت گرفته در جنبش اخوان المسلمین را از نظر خواهیم گذراند .

بیش از صد سال است که جنبش های سیاسی نوین در جهان اسلام رخ داده است آنچه از این نهضت ها به جهان عرب مربوط می شود ، برای جهان اسلام از اهمیت خاصی برخوردار است . یکی از این جنبش ها اخوان المسلمین مصر می باشد که در طی نیم قرن گذشته رشد و توسعه یافته و توانسته تأثیرات مهمی را نه تنها در کشور مبدأ بلکه در سایر کشورهای عربی و اسلامی و حتی در بین مسلمانان اروپا برجای گذارد . این جنبش نتیجه برخورد سه اندیشه عمده فکری بود که توانست عقاید چندین نسل از اسلام گرایان را تحت تأثیر قرار دهد.

لذا ما در این پژوهش سیر تحول اندیشه اخوان المسلمین را از آغاز تا به امروز مورد بررسی قرار دادیم . امید است که این پژوهش علیرغم کاستی ها و نواقصی که دارد بتواند تا حدودی در شناسایی این جنبش اسلامی کمک نماید .

فصل اول:

کلیات تحقیق